

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

Szczęśliwe rozwinięcie kunsztów i przemysłu na ziemi naszej obudziło w rodakach ducha do pożytecznych wynalazków; a celniejsze talenta śmiało i w tym względzie z obcemi idą w zawody. W wyszłym świeżo z druku 5 Nrze *Jzydzy Polskiej* między pożytecznymi wynalazkami i ulepszeniami jest 4, któremi Polacy poszczycić się mogą. Wzbudziły powszechne podziwienie młyny do mielenia mąki bez kamieni, o dwóch stałowych walcach; iakoż nawet Deputacja od Ces: Król: Towarzystwa rolniczego w *Wiedniu*, do ocenienia ich użyteczności wyznaczyła, dając o nich zdanie wyrzekła: „ *iż więcej czynią niżeli się można było spodziewać i prostość ich składu zadziwia.*” Tymczasem pewny Xiążę, znakomita w Rzędzie Kraiowym piastujący dostojność, którego talentowi niektóre maszyny, szczególniej rolnicze, wiele szczęśliwych pomysłów i ważnych ulepszeń są winne, zaraz przy pierwszem ich obejrzeniu, wyrzekł, iż prościej szemi być mogą; a co wyrzekł, to już i dokonał. Podług swojej myśli kazał zbudować młyn, w którym zamiast dwóch walców, tylko jeden miele, odrzucone przytem zostają trybowe kółka, ramki za osadę walcem służące, i deszczulka, mechanizm nieukończony został uproszczonym, a przecież młyny Jego mieleć będą mniejszą siłą więcej, prędzej i skuteczniej niżeli młyny od dwóch walcach, będą nawet tańsze, a przeto łatwiej dadzą się upowszechnić, własności ich i korzyści któremi nad młynami o dwóch walcach celują są obszerniej w *Jzydzy Polskiej* wydrukowane, robione zaś będą w War-

szawie w fabryce wyrobów żelaznych PP. *Evensa i Morrisa* przy ulicy S. Jerskiej.— Dr. *Mile* Profe: przy Uniwersytecie Warsz: wynalazł już dawniej maszynę pneumatyczną bez żadnych kurków, stempłów i klap. Teraz zastosował ją do użytku dla gorzelni, aby pod rozrządzeniem powietrzem destylować, co ochrania od przypalenizny i oszczędza opała. Wynalezienie takiego aparatu od dawna było usiłowaniem wielu głów myślących, szczególniej we Francji i Anglii, iakoż świeżo w ostatnim Kraiu Dr. *Arrot* wziął patent na Maszynę swojego wynalazku do tegoż samego użytku, a która w *Jzydzy* jest obok Polskiej wyrysowana i opisana. Znawcy łatwo dostrzegą i osądzą pod jak wielu względami Polski aparat lepszym jest od angielskiego. Tenże sam Dr. *Mile* wynalazł nowego rodzaju barometr do śledzenia drobnych oscykcji w atmosferze; co dotąd próżnem gdzie indziej było usiłowaniem. Rozprawa Jego wtej materji wraz z rysunkami, ma być umieszczona w *Rocznikach* Król: Towarzystwa Przyjaciół nauk.— Aparat gorzelni *Pistorjusza* uznany jest za najlepszy między temi, które na gołym ogniu destylują, ale miał tę niepospolitą wadę, iż okowitka na nim pędzona traci tak nieprzyjemną odrazę, iż nawet włościanie bez poprzedniego oczyszczenia pić jej nigdzie nie chcą. P. *Rutkowski* mieszkający przy *Nowomiejskiej* ulicy w *Warszawie*, używany do urządzania dużych gorzelni wspólnie z P. *Adolfem* mającym fabrykę *Kollerską* przy *Krasniskich* ogrodzie, przy wystawieniu aparatu *Pistorjusza* w *Nowej wsi* pod *Łboczkim*, przyda-

li do niego skrzynię z węglami, przez które *Alkohol* jeszcze w stanie pary przecisnąć się musi. Ten szczęśliwie zastosowany i przez P. *Adolfa* wykonany przydatek zupełnie zaradził złemu, co ieden z naszych Senatorów, właściciel pomienionej majątności zaświadczył Opis tego przydatku wraz z rysunkiem i wspomnieniem świadectwem, znajdują się w *Jzydzy*.— Z pomiędzy zagranicznych wynalazków w *Jzydzy* ogłoszonych, które powszechniejsze mogą mieć zastosoowanie, ściągą uwagę *prania białizny*, z mniejszym niż zwyczajnie kosztem i zachodem; i tndzież *wędzenia mięsa* bez zawieszenia go w dymie. Obydwa te wynalazki Czytelnikom naszym do wiadomości podamy, zwłaszcza że pierwszy już, jak nam wiadomo, w domu wydawcy *Jzydzy* doświadczony, najdostateczniej się sprawdził. Właściciele mniejszych gorzelni znajdą w tym Nrze cztery opisane aparaty do pędzenia od razu okowitwy.

JO. Xcie Namiestnik Król: zatwierdził zapis 10,000 zł: uczyniony testamentem ś p. *Michała Węglińskiego* na utrzymanie 4 ubogich wiekiem lub kalectwem obciążonych, którzy zostawać będą przy Kościele *Babowskim*. —

Wisła znacznie przybiera. Deszcze padają codziennie od dni 7.

D, 4 b.m: na Sejmiku Powiatu *Lubartowskiego* pod łaską JW. Hra. *Józ: Matachowskiego*, obrano na Członków Rady Woli JW W. *Ejdziatowicza* i *Jana Kuczwskiego*; Assesorami byli JW W. *Piasecki* i *Jabłonowski* *Posel*, a sekretarzem *Józ: Jęzki*. Tę goż dnia na Sejmiku Powiatu *Dąbrowski*.

go pod łaską JW. Mich: *Bachowieckiego* obrani na Człon: Rady Woję: JWW. *Józef Dziekoński* i Mich: *Wolski*. Assesorami byli JWW. Mich: *Czyż* i Jan *Augustowski*, a Sekretarzem Winc: *Orzechowski*. — D. 11 b.m. na Sejmiku Pow: *Żelechowskiego* pod łaską JW. Jak: *Szydłowskiego* obrani na Członków Rady Obyw: JW. Fran: *Szydłowski* i Kasper *Egersdorf*. Assesorami byli JW. Jacek *Bentkowski* Kaw: Ord: S. Stani: i Kaie: *Szczakowski* a Sekretarzem Sędzia Pokoju Stan: *Trzaska*.

JPani *Szymanowska* już dała pierwszy koncert w *Paryżu*, zaraz nazajutrz w kilku Dziennikach Paryzkich umieszczono doniesienia o tym Koncercie nader poehlebne dla Wirtuozki. Nim wyszczególnięmy o artykułach wyjętych z tychże Dzienników, umieszczamy wkrótkości wiadomość, że zgromadzenie słuchaczy było świetne i tak liczne, iż sala ledwo ich objąć mogła, między nimi znajdowało się wielu znakomych Cudzoziemców i najstawniejszych Artystów. Na tym Kencercie spiewali i grali pierwsza Spiewaczka Włoska Pani *Pasta*, sławny Skrzypek *Bajlot*, Basettista *Norblin* (urodzony w Warszawie) tudzież *Zucchelli* i *Nuri*. —

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Ob granic Turckich.

Po tylu zapewnieniach że wznowi się wojna między Persami a Turkami, doniesiono d. 3 Lute: w *Stambule*, iż *Szach Perski* nakłania się do zatwierdzenia pokoju i że już pełnomocnicy z obu stron są w drodze dla załatwienia tej ważnej okoliczności. Uzbratania przeciw *Grekom* trwają ciągle. *Rejs Effendy* jeszcze jest chory, a

le Doktor *Sułtański* zapewnia iż żyć będzie. Układy z obecnym Radcą Rosyjsk: *Minziaki* jeszcze się nierozpoczęły, co wkrótce ma nastąpić, a chociaż *Rejs Effendy* jest chory, zastąpi go temczasowo dawny Minister spraw zagranicznych. — Poseł *Angielski* znowu miał naradę z *Wazyrem*. Głośno mówią że *Sułtan* wydał rozkaz aby głowa *Baszy Skutary* przywiezioną była do *Stambulu*. — Grecy znowu wyładowali na brzegi *Azji mniejszej*, są oni panami morza w okolicach *Smirny*, i tyle się tam rozszerzyli że już żaden okręt *Turecki* nie może wypłynąć. Turcy mieszkający na brzegach *Azji mniejszej* są niezmiernie strwożeni wyładowaniem *Greków*, którzy znaczne nakładają kontrybucje i zabierają żywność, lecz niewydzierają życia bezbronnym *Muzułmanom*. — Znaczna liczba *Łatków Greckich* oblega *Patrás* od strony morza, od lądu zaś jest tam *Kollokotroni* na czele walecznego korpusu, przy którym są także *Hrabia Metaxa*, *Jenerał Zainis* i wielu wyższych oficerów. — *Maurokordato* i *Lord Byron* gorliwie sposobią się do oblężenia *Lepantu*, są doniesienia że tameczny *Basza* przewidując iż spotka go klęska, oświadczył że pragnie zawrzeć *Kapitulację*. — *Lorda Byron* ogłoszono Prezesem *Cudzoziemców* znajdujących się w *Grecji*. w *Albanji* wszystko jest w poruszeniu. — Niektórzy zapewniali że w tej wojnie z *Grekami*, poległo już *Turków* 100,000. — *Majtków Greckich* ma być teraz 20,000. z *Niemiec* w *Gandawie* zaszło nieślone zaburzenie w Teatrze, musiano aż żołnierzy sprowadzić dla uśmierzenia zawziętej publiczności; powodem dotego było iż publiczność o-

kazała nieukontentowanie widząc na scenie innego Aktora, a nie tego który był; ona ofiśszu wyrażony, miał zaś tę rolę grać *Reżyser* który bez uwiadomienia kazał siebie zastąpić. — w *Litych* wczasie *Reduty* osoba będąca w masce, upadła, i natychmiast żyć przestała. — *Xże Paweł Wirtanberski* po odbytej podróży do *Ameryki*, wrócił do *Sztutgardu*. — w *Kiel* Kobieta d. 18 z. m. razem porodziła Syna i 3 *Córki*; Syn nazajutrz umarł, a *Córki* są z zdrowe; wszystkie te Dzieci pourodzeniu wzięły pół 18ta funta. — Znowu *Bankier Rotszyld* pożyczył dla *Neapolu* 96 milionów złp. — *Donusz z Braccelli* że Rząd *Niderlandzki* zawarł układ z *Hiszpanją*, wspólnego działania przeciw *Algierczykom*. — w *Pierwszy dzień Wielkonocny*, Ojciec S. ma ogłosić w *Rzymie* że bieżący rok 1825 jest rokiem *Jubileuszowym*, przez który w całym *Papieżkim Państwie* ustaną wszelkie widowiska publiczne. — z *Londynu* donoszą iż w *Gibraltarze* wyszedł rozkaz aby żaden okręt *Kapiecki* nie zbliżał się do *Portów Barbaryjskich*. Mówią że Rząd *Angielski* wysła drugą wyprawę do *Algieru*. *Algierczykowie* obwarowali wszystkie swe nadbrzeża. — Gdy *Pani Katalani* ukazała się na scenie *Opery Londyńskiej*, z takimi ją przyjęto oklaskami iż się rozplakana zradości — w *Anglii* teraz spadły śniegi w nadzwyczajnej ilości. Tamże ciągle zbierają składki dla *Greków*. —

DONIESIENIE.

Pas *Polski* fabryki *Paschalis*, ważący 47 *łótów*, zgubiono; kto odda *Salomonowi Tobiaszowi* Szpiry pod Nro 1289 na *Nowym Świecie* otrzyma dobrą nagrodę.

Teatr. Jutro Tra: *Intryga i miłość*. DODA:

*Łatwe wędzenie Mięsa bez zawieszania
go w dymie.*

Aptekarz *Boëcher* w *Meuschelwitz*, podaje do tego sposobu następujący: Jeden funt sadzy dobrze utłuczonej, z kominów, gdzie się tylko drzewem pali, nalewa się 3 lub 4 kwartami wody studziennej, zwyczajnej temperatury i w ciągu 48 godzin, ektóca się po kilka razy. W tymże samym czasie nasolić trzeba mięso sposobem zwyczajnym, które potem także przez 48 godzin leży. Po upłynieniu tego czasu, czysty, ciemnobrunatny żug z namoczonej sadzy zlewa się i wkłada weń nasolone mięso. Długość czasu, przez który takowe w tym żugu mokuć powinno, zależy od grubości sztuki onegoż. Dla cienkich dostatecznym jest kwadrans; grubsze całej godziny potrzebują, a by nim przesiękły. Poczem wyjmuje się mięso z żugu zostawia czas nieiaki, iżby tenże ociekł i zawiesza w miejscu przewiewnym. W kilka dni wygląda takowe tak, jak dobrze uwędzone mięso; skureza się powoli, a po kilku tygodniach pod żadnym względem niemożna go ani na surowo, ani po odgotowaniu, od mięsa najprzezorniej i na najlepszy sposób wędzonego, rozpoznać. W celu zachowania tym sposobem urządzonego mięsiwa, należy takichże samych środków użyć, jak przy zachowaniu wędzonek, zwyczajnym sposobem przyrządzonych; trzeba je przeto w miejscu przewiewnym, i nie nadto ciepłym zawiesić, tudzież od robactwa zabezpieczyć. Jeżeli mięso w zaciepłan i przy tem wilgotnym miejscu jest zachowanem; tedy powstałe na jego powierzchni pleśń, która iednak nie ma żadnego wpływu na jego części wewnętrzne i tylko

dobrze oskrobaną być winna. Sadza do tego użytku, tylko śniągca się, która w najniższych częściach kominu osiada, jest przydatną; natomiast, co się wyżej czepia, za mało ma cząstek, które się w wodzie rozpuszczają. Jeżeli się woda w przeciągu godziny należyte nie zafarbuje od sadzy, tedy do tego użytku nie jest przydatną. Do tego samego żugu można kilka sztuk mięsa raz po raz do namoczenia wkładać; dopóki tenże swojej mocy nie straci. Własność, mocą której tenże żug sprzeciwia zgniliznie, pochodzi od przypalonego oleju, który łącznie z kwasem octowym sadza w sobie zawiera; ocet takowy w wodzie dziąta na rzeczony olej przypalony, jako środek rozpuszczający wraz z nim wiąska w mięso. — (Jzys)
DONIESIENIA.

Dom mурowany przy ulicy Mokotowskiej pod Nr 1661 z zabudowaniem i ogrodem fruktowym jest z wolnej ręki do sprzedania; do tegoż domu iest przyłączone pole orne o dziesięciu stajach. Właściciel mieszka pod Nr 1324 przy ulicy S. Krzyskiej.

D. 17 Marca r. b. zgubiony został Rejestr Kucharski. Łaskawy znalazca raczy oddać pod Nr 412 na Krakowskie Przed: do domu JW. Mokronowskich, za nadgodą

w Domunarożnym od ulicy Orlej i Lesznej pod Nr 726 są na 1szym piętrze Pokoi 8 od frontu, 1 szyna, z kuchnią, szpiżarnią, stajnią, wozownią, piwnicą i drwalnią od Wielkiej Nocy r. b. do najećcia. O warunkach dowiedzieć się można u Margrabiego w tymże domu.

w Dobrach Wola Rasztowska 3 i pół mili za Pragą 1 i pół za Kobylką niedaleko traktu do Wyżkowa prowadzącego, znaj-

dują się Tryki prawdziwej rasy Merynosów, tudzież Tryki Metysy do sprzedania, niestrzyżone. Gdzie znawcy chcący się przekonać o dobroci wełny i Tryków do chowu nabyć, wcześniej przed strzyżą zgłosić zechcą.

w Dobrach Radziwińskich iest do sprzedania, Drzewo Olszowe na sąźnie, każdy sąteń trzymający 3 i pół łokcia miary kubi; kosztuje zł: 12, a wznaczej ilości kto zakupi, zł: 10. Drzewo teleży o pół mili od Narwy; któryby zyczył nabyć, może się udać do P. Bättnera Leśniczego w Radzyminie.

w Folwarku Kupiski pod Łonizą iest do sprzedania Pszenica Jara Arnaudzka zwana, korzec po Złp: 39. Zyto Maiowe korzec po Złtop: 16. i Szpergiel korzec po Złtop: 26; tudzież wszelkie inne Zboże w gatunkach wybornych, na zasiew kupić tamże można.
Regulski.

Skład Szuwaxu nowo założonego przy ulicy Długiej pod Nr. 489, w domu WW. Łaszczyńskich, Szuwax ten używany do obuwia Męzkiego, ma tę szczególną własność i zaletę, że nadaie skórze wilgoć, miękkość, czarność i lustrak lakier, cena Szuwaxu w puszkach iest rozmaita groszy 20, zło: 1, 2, 3, 4.
F. S...

Przy ulicy Krzywe Koło N. 181. 3 Stancje po dwie razem, od ulicy Brzozowej okna, jako i nadziemne piętze dwie oddzielne, od Wielkiej Nocy do najećcia, Zaś na 1szym piętrze: na dzień lub tygodnie każde go czasu.

Pewna osoba posiadająca język polski, niemiecki, francuzki i dostatecznie rachunkowość, niemniej bieg, prowadzenia wszelkich interesów, kwalifikuje się na Urząd Administracyjny, zaopatrzoną

w najlepsze świadectwa, życzy wejść w obowiązek Rządcy Dóbr, lub iakiego znacznego domu tu w Warszawie, lub też do wiecj mniejszych domów, albo prowadzenia innych interessów. Wiadomość przy ulicy Krakowskie Przedmie: Nr 451 w handlu Sukiennym W. Piotra Kunkla.

Fabryka Techniczna Chemiczna przy ulicy Solee Nr 290 i pół obok XX. Trynitarzy, potrzebuje 1. w iak największych partiach Zendry lub popiołu miedzi. 2. Torfu iezeli tenże w bliskości lub po nadbrzeziem wisty się znajduje. 3. Corocznie około 200 sąni drzewa grabowego. Interessańci zgłosić się mogą ustnie lub listownie, do zawarcia w tym względzie korzystnych dla nich uktadów. Dostać tamże można w znacznej ilości za niską cenę Braunsteina.

Do iednego znakomitego domu na Wołyn potrzebna jest Guwernantka cudzoziemka do dwóch młodych Panienek, posiadająca prócz Francuzkiego inny iaki język, znająca początkowe nauki dla dzieci i obeznana ze zwyczajami wyższego towarzystwa. Osoba życząca raczy się zgłosić w iak najkrótszym czasie pod Nr 41 w rynku starego miasta na 2 pietro.

Cztery porządne Izby na dole z suchemi piwnicami i pięknym Sklepem, w których Szynk trwał przez 18 lat ciągle, są teraz znowu na podobny przedmiot, lub Handel Korzenny, od Wielkiejnocy r. b. w domu pod Nr 1767 przy ulicy S. Jerskiej donaćić, o czym tylko od samego właściciela domu w podworzu mieścić mogącego, wiadomość powziąć można.

Syndycy tymczasowi upadłości Sam. Goith: Schlenkera Wdo: upiadamiają niżej wymienione należące dotęjże masy różnego towaru korzenne i kolonialne, owoce w ocie marynowane, fajans Angiel: oliwa,

wina różnego gatunku w butelkach i oxfatach, wódki gdań: rum, arak de goa, koniak, niemniej utensilja handlowe i domowe sprzęty przez publiczną licytację w d. 22 m i r. b. (wyjąwszy dni święteczne) i dni następnych od godzi: 10 do 1ejrano, i od godzi: 5 do 6 z południa: w Sklepie przy ulicy Krakows: Przedmie: pod Nr 451 zagotowe pieniądze sprzedanemi będą. Felix Rychowiecki. Jan Köhler.

Konieczna najlepsza, z gruntów dobrych iest do sprzedania w domu W. Karólego pod Nr 478 ulica Senatorska w handlu F. Osieckiego, garniec p. z p. 5.

Podaje się do wiadomości: iż Polwark Załuski o mile od Warszawy na Trakcie Chaussé z Warszawy do Raszyna i Piasecznej pobożony, składający się z 16 włók Chet: iest z wolnej ręki w całości lub pojedynczo włokami z prawem zupełnej własności i z propinacją do sprzedania. Bliższą informacją powziąć można w domu przy ulicy Nalewki Nr 2239 u Felixa Gąszczotowskiego.

Sklepi 3 pokoje z piwnicami dobrimi na skład korzenny lub inny przedmiot, lub mieszkanie, sklepik ze stancją na skład świec i inne stancje w domu przy ulicy Marszałkowskiej Nr 1404 od Wielkiej Nocy; zaś Szynk z 3 pokoiów, sklepu, piwnic składających się od S. Jana r. b. do najeścia, a to w pierwszym domu od ulicy Królewskiej. —

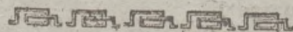
Zyczon jest Dzierżawa w odległości od 3 do 10 mil. od Warszawy, w gruntach dobrych z wysiewem do 200 korcy oziminy zprzyswoitemi łąkami, pastwiskami i dostateczną pańszczyzną. Dowiedzieć się można w Drukarni Kurjera Warsza:

Uwiadamia się Szano: Publi: iż w Warsz: obok Licytacji Obrazów Galerjā skladających, Instrumentów Fizycznych i Matematycznych przy ulicy Miodowej pod 484 co-

dzienne kontynuowanej od dnia 9 Marca r. b. tamże na widok publiczny, Rzeźby alabastrowe i marmurowe, mianowicie: Biusta, statuy z antyków, pedestały, filary, oraa bronzy w rozmaitych gatunkach, i figurach, niemniej przedmioty z Herkulanu sjaróżytne, przez trzy tyg: nie, zawsze we Wtorek, Czwartek i Sobotę od godziny 2ej, do godziny 6tej z południa wystawione będą. Od dnia zaś 30 t: m: i r. przedaich codziennie, aż do zupełnego ich wyprzedania przez publiczną licytację rozpocznie się za gotowe pieniądze. Stanis: Modzelewski Komornik.

Do Składu niżej podpisanego przy ulicy Bielańskiej pod Nr 603 nadszedł znaczny transport Szyszek do katnerowania Sukienna i Papier kleiowy czyli Papendekeł dła fabryk sukiennych, w tymże samym składzie znajdują się Chustki i Szale iedwabne francuzkie, Bourdesoi, Kaszemirowe w najnowszym guście, kolorze i w najlepszym gatunku, polecając się Prze: Publicz: przyrzekam iak najumiarkowańsze ceny. J. G. Baum.

Dnia 10 Marca r. b. zgubiono Skrypt na papierze steplowym Ruskim, w języku Polskim pisany, a na summie czer: zło: 300 w złocie, na osobę Franciszka Tegarno wystawiony. Znalazca, niemogąc z Skryptu żadnego uczynić użytku, iest proszony, aby go za przyzwoitą nagrodą do handlu Mentzla i Mioduszewskiego w domu XX. Piatarów zwrócić raczył, ponieważ dłużnik o zgubie wspomnianego Skryptu zawiadomiony został.

Zabłąkany odtkiłku tygodni Pies z rasą Padlów przy ulicy Danielewiczowskiej pod Nro 616 znajduje się, przeto uwiadomiam właściciela onegoż, aby raczył go sobie odebrać za zapewnieniem własności. K. Z.